

PM 2013:101 RIII (Dnr 315-596/2013)

Förslag till handbok ”Elnät i fysisk planering – behandling av ledningar och stationer i fysisk planering och i tillstånds-ärenden”

Remiss från Svensk Energi

Remisstid den 21 juni 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Förslag till handbok Elnät i fysisk planering – behandling av ledningar och stationer i fysisk planering och i tillståndsärenden” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Svensk Energi och Svenska Kraftnät avser att ge ut en ny handbok om elnät i fysisk planering. Ett remissförslag har tagits fram i en nationell arbetsgrupp och stämts av i en referensgrupp bestående av berörda myndigheter, kommuner och elnätsföretag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt till Stockholms Stadshus AB.

Fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden har inkommit med kontorsyttranden.

Exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB har avstått från att lämna remissvar.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt att en handbok arbetats fram som samlat kan ge en överblick i hur samhällsplaneringen kan hantera elnätsfrågor i förhållande till de lagar och regler som finns.

Fastighetskontoret anser att handboken kan påverka kontoret positivt genom tydliga mål inom miljö- och energiområdet. Fastighetskontoret har inget att erinra när det gäller handbokens innehåll.

Miljöförvaltningen anser att handboken ger en utförlig bild av hur elnät ska behandlas i den fysiska planeringen.

Stadsbyggnadskontoret anser att handboken kan utgöra en värdefull uppslagsbok för frågor om elförsörjning.

Mina synpunkter

Frågan om elnät i fysisk planering är komplex med flera olika lagar samt såväl nationella som internationella klimat- och miljömål som styr utformning och prioriteringar vid utbyggnad och utveckling av elnät.

Det är positivt att en handbok arbetats fram som samlat kan ge en överblick i hur samhällsplaneringen kan hantera elnätsfrågor i förhållande till de lagar och regler som finns.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Förslag till handbok Elnät i fysisk planering – behandling av ledningar och stationer i fysisk planering och i tillståndsärenden” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 5 juni 2013

REGINA KEVIUS

Bilaga

Förslag till handbok ”Elnät i fysisk planering – behandling av ledningar och stationer i fysisk planering och i tillståndsärenden”. Remiss från Svensk Energi.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Svensk Energi och Svenska Kraftnät avser att ge ut en ny handbok om elnät i fysisk planering. Ett remissförslag har tagits fram i en nationell arbetsgrupp och stämts av i en referensgrupp bestående av berörda myndigheter, kommuner och elnätsföretag.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt till Stockholms Stadshus AB.

Fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden har inkommit med kontorsyttranden.

Exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB har avstått från att lämna remissvar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att det finns ett antal nationella och lokala mål samt ett flertal olika lagstiftningar att förhålla sig till vid planeringen av elnät i stadsrummet.

De energipolitiska målen anger bland annat att fram till 2020 ska klimatutsläppen minska med 40 procent jämfört med 1990, minst 50 procent ska vara förnybar energi och energianvändningen ska vara 20 procent effektivare jämfört med 2008. De nationella miljömålen är utformade som miljö kvalitetsmål och preciseras vidare i regionala och lokala miljömål. De nationella miljömålen ska vara vägledande för miljöbalkens tillämpning. På europisk nivå har EU-kommissionen föreslagit en energistrategi ”Energi 2020 – En strategi för hållbar och trygg energiförsörjning på en konkurrensutsatt marknad” i vilken föreslås att en plan för Europas energiinfrastruktur 2020 till 2030 ska tas fram.

Överföring och distribution av el omgärdas av en rad lagar och föreskrifter, vilka främst inriktas på att elolyckor ska förebyggas, att elleveranserna ska vara pålitliga samt att elledningar och andra anläggningar ska lokaliseras till lämpliga områden och anpassas till sin omgivning. Den lagstiftning som främst påverkar den fysiska planeringen är Miljöbalken, Plan- och bygglagen, Ellagen och Lagen om kulturminnen. Vad gäller teknik och säkerhet regleras dessa frågor bland annat i Starkströmsförordningen (2009:22) och Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd om hur elektriska starkströmsledningar ska vara utförda, ELSÄK-FS 2008:1. Här anges bland annat lägsta höjder över mark för luftledningar och minsta avstånd mellan spänningsförande ledningar och byggnad.

Stadsledningskontoret konstaterar att frågan om elnät i fysisk planering är en komplex fråga med flera olika lagstiftningar samt såväl nationella som internationella klimat- och miljömål som styr utformning och prioriteringar vid utbyggnad och utveckling av elnät.

Stadsledningskontoret ser positivt på att en handbok arbetats fram som samlat kan ge en överblick i hur samhällsplaneringen kan hantera elnätsfrågor i förhållande till de lagar och regler som finns. Stadsledningskontoret har dock inte i sak granskat handboken då stadsledningskontoret inte besitter detaljkunskap inom området.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen om elnät i fysisk planering anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fastighetskontoret

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 april 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret berörs endast i andra hand av handboken då den tar upp delar som vi inte har rådighet över. Vi kan se att handboken kan påverka oss positivt genom tydliga mål inom miljö- och energiområdet och regler gällande den fysiska planeringen kring exempelvis idrottsplatser. Fastighetskontoret har inget att erinra när det gäller handbokens innehåll.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Handboken ger enligt miljöförvaltningen en utförlig bild av hur elnät ska behandlas i den fysiska planeringen. Handboken är kompakt med mycket textmassa, fler bilder och illustrationer skulle förenkla det för läsaren, exempelvis under kapitel 5, 8 och 9.

Förvaltningen anser att avsnittet om störningar till omgivningen behandlar de viktigaste aspekterna. Förvaltningen använder sig idag av vägledningen "Försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält – en vägledning för beslutsfattare" som hänvisas till i handboken. Förvaltningen använder sig också av riktlinjen 0,4 mikrotlesa för hur högt magnetfältet får vara vid byggnader och där människor stadigvarande vistas. Enligt handboken är detta en vanlig nivå på riktlinje som används av kommunerna.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Handboken är utformad som en omfattande kunskapsbas om elförsörjningen i samhället, lagar och förordningar och hantering i planeringen. Den kan utgöra en värdefull uppslagsbok för frågor om elförsörjning.

Det avsnitt som särskilt berör stadsbyggnadskontorets verksamhet är kapitel 8 "Nätanläggningar i fysisk planering". I huvudsak stämmer beskrivningen med Boverkets Allmänna Råd och den praxis som tillämpas i Stockholms planering.

Stadsbyggnadskontoret är överlag nöjda med beskrivningen av nätanläggningar i fysisk planering. Kontoret är också positivt till att nätanläggningarnas miljöpåverkan beskrivs. Dock saknar kontoret ett resonemang om hur nätstationernas miljöpåverkan, i form av t.ex. buller eller strålning, mot befintlig eller tillkommande bebyggelse behandlas i framför allt detaljplaneringen. Man bör även i detta sammanhang nämna att det i denna process är lämpligt att studera alternativa lösningar som medför mindre miljöpåverkan på omgivningen.

I handboken anges att nätstationer normalt inte tillåts ligga på allmän plats. Tidigare var det vanligt och därför finns fortfarande många stationer på allmänna platser. För att möjliggöra att nätanläggningar kan avskiljas som egna fastigheter är det normala numera att nätstationerna regleras i detaljplan som kvartersmark med E-bestämmelse (teknisk anläggning).

Stadsbyggnadskontoret delar inte den uppfattning som redovisas i handboken att ledningar över eller under allmän plats behöver anges med en bestämmelse "LEDNING" på plankartan. Det är onödigt ur plansynpunkt och överensstämmer inte med plan- och bygglagens bestämmelser om att detaljplaner inte ska göras mer detaljerade än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet.

Förvaltningen anser vidare att handboken borde ha redovisat att kraftledningar över eller under jord inte måste ha stöd av detaljplan för att kunna genomföras. Ledningsrätt på kvartersmark kan erhållas ändå genom speciallagstiftning.